

roto i te iwi Maori mo te tamariki ia kia whakaarohia e te ture me ata whiriwhiri tena. E kore e kaikatia tena tikanga, otiia he mea ata whakawatea e tatou te buarahi e ata rite ai i roto i nga takiwa Maori. Ko tenei me ata whakaaro mai nga iwi Maori, ki tena mea ki te marena, he mea tapu, pumau tonu, he mea na te Ture te marena a nga Minita. A mua atu ka tino rite.

No te tau 1904 ka tae te kupu nga Pihopa o te Porowini nei ki te Kawanatanga mo taua take, a, kia whakangawaritia e te ture te tikanga mo nga Maori e hiahia ana ki a whiriwhiri ki te tiwhikete a te Rehitara, ka utua mai e te Minita mo te taha Maori ki nga Pihopa. Kei te whakaze ia ki taua tikanga, a, ia whakaaturia atu e ia ki te Kawanatanga. No Aperira 1904 tena. Ko tenei, ma te iwi Maori e akiaki ki o ratou mangai i te Paremeta, kia whakaaria tonutia taua take ki te Kawanatanga. He ahakoa, kei te marama tenei ara. "Ko nga marena katoa a nga minita he tika tonu, he mana tonu ki ta Ture.

(b) Mo nga urupa. I mea mai koutou kia tuhi atu au ki te Minita mo te Koroni mo te hahu a nga pakeha i nga koiwi a ratou tupapaku kia nehua ketia, no Ahipara taua tupapaku. He ahua marama ano nga take o taua habunga i kawea hoki te tupapaku ki te taha o ona mataua. Kahore he take nui atu i tena Kei te mohio te Maori ki tena tikanga kia taketo tabi te whanau kotahi. Na ia marama tena ki ta te Maori, ka mihi ki ta te pakeha whakaaro aroha. I rite katoa nga tikanga a te ture i taua habunga na me tohi tonu o koutou whakaaro ki tena, ka ata whakaaro ano te Minita mo te Koroni, ki nga ritenga whakamaori ki te pa mai ano tetahi take pena ki a ia. Kahore i takahia ta te Maori tikanga: a, kua ata whakaarohia ta te Pakeha. I au e tuhituhi ana i enei kupu ka tae mai te reta o te minita Koroni ki a au mo tenei take ano. E whakaatu ana te minita i te hiahia o nga Maori o Te Patuwaiki ki te neke i te tupapaku ia Rihari Toneke i te wahi tapu o Te Kerikeri ki o te motu ki Motiti. E mea ana aua Maori ko te take o ta ratou tono koia tenei i kahore he whanaunga o Rihari i Te Kerikeri, e hiahia ana ano hoki ratou kia taketo tabi ia me ana whanaunga ki Motiti. E kitea ana e koutou i tenei reta rite tonu te hiahia o nga Maori o Motiti ki to te pakeha hiahia mo te tupapaku i nehua ra ki Ahipara. E mahara ana hoki te kawamarama ki ta koutou motini o tera tau. E marama ana ano hoki tenei, rite tonu te hiahia o te Maori

me te pakeha kia takoto tabitahi te whanau-nga kotahi.

Tena, e aku teina, tuakana, e nga Minita e nga mangai nei, ka tukua tenei koutou ki te Wairoa hei arahi i te mea e whiriwhiri ake ana tatou i a tatou tikanga, e mahi i nga mahi a te Ariki a Ihu Karaiti.

HE TOHU AROHA.

NO te o nga ra o Hurae ka tihorea te kohatu tohu aroha ki Riparata Kabutia, koka o Hemi Materoa, wuhine a te Honore, Tima Kara, ki Te Kuri-a-Tuatai, Turanganui. He kohatu tino pai, he anahera kei runga rawa kei tona ringa mau i he ripeka, ko tona ringa mau e tuhi ana ki te rangi, 14 putu katoa te teitei o te kohatu, kei te marae tonu o te whare nui o Te Poho-o-Materoa e tu ana. Ka zonga tau o te matenga o Riparata, ka tu nei i taua tamahine he whakamaharanga ki tona ingoa. Na te Mea o Turanga i hura te kohatu, i tapaea hoki ki a ia nga kakahu, Maori me nga kara ubi o te kohatu. I puta nga kupu whakamahi a Tauere mo tona hoa mo Riparata i kitea nei e ia tona pono tona tika i ana hanga katoa. Ko nga tino korero nui ia na Kapene Taka, na te kai-whakahaere ona whenua. I mea ia he uri rangatira a Riparata, rangatira te kauwhau, rangatira nga mahi, rangatira nga kupu. I kitea te matau o tenei wahine ki nga mahi kouti whenua. I nga wa o te nobo kino o te whenua, i huri ai nga iwi o Turanga ki te Hauhau, i u tonu a Riparata ratou ko tona whanau ko Ngaitekete ki a Kuini Wikitoria, a i tona nobo tupato hanga ana he pa mona ki Waikanae. I mea a Wi Pere e tohu ana te rangi o te anahera ki te rangi, he whakaupato i te tangata kia titiro ki te rangi kei reira nei a te Karaiti, kei titiro ke ki nga poropiti o te whenua. I kaha nga kupu whakatupato a Wi kei aro atu te tangata ki a Rua, ki te poropiti o Tuho, no te mea ko nga raruraru i puta ki Turanga i ahu mai i te takiwa o Opotiki. I whakanuhi a Wi mo Riparata tona hoa riri ki te pakeha. Me i tane ana a Ri kua kore ia ake e tu hei mema i nga wa i tu ai ia hei mema, kua riro i tona hoa tona turinga.

Na Te Tiatene i karakia te whakatapunga i te kohatu.